

TIJDSCHRIFT VAN MEE

Doe mee!

2014
LENTE

KOOS ALBERTS:
'Zingen is nog
steeds leuk hè?'

**CURSUS BIJDT
INZICHT**
Krijg grip op je geld

**LAURA BLIJFT ALTIJD
ZORGAFHANKELIJK**
'Het is fijn dat we
er als ouders niet
alleen voor staan'

EEN BAAN SCOREN
Pellè zei: 'Ik ben
trots op je'

INGRID & STEFFIE

'Zelfstandig reizen gaat
haar nu goed af'

MEE

NIEUW!
**DE APP VAN
DOE MEE!**
Met vele digitale
extra's

te gast william

Elke editie van Doe mee! schuift er een cliënt van MEE aan, die als gastredacteur meedenkt over de inhoud. Deze keer is dat William Meerbeek uit Baarn.

"Al vier jaar woon ik begeleid zelfstandig in een appartement. Het liefst zou ik willen verhuizen naar een eigen woning in Hilversum, maar dat kan jammer genoeg nog niet. Wel leer ik steeds beter op eigen benen staan. Onlangs heb ik de cursus Zelfstandig wonen van MEE gevolgd. Ooit wil ik graag gaan samenwonen met mijn vriendin Susanne. En ik ben bezig met de theorie voor mijn brommobielrijbewijs. Een aantal dagen per week werk ik bij een schoonmaakbedrijf en ik ga elke dinsdag naar de dagbesteding in een kunst- en cadeauwinkel. Schoonmaken vind ik het leukst: ik krijg vaak complimenten dat alles er keurig en fris uitziet. In de toekomst zou ik graag in de zorg willen werken. Het liefst met mensen met een meervoudige beperking. Het lijkt me fijn om anderen echt te helpen."

William Meerbeek (35)
William heeft een licht verstandelijke beperking. In drukke ruimtes met veel prikkels slaat de stress soms toe. Rekenen vindt hij ook moeilijk. Bij zijn financiële zaken krijgt hij daarom hulp.

'Ik wil boksen als Arnold van der Leyde'

'Een rijbewijs maakt me nóg zelfstandiger'

'Guus... ik ben al jaren fan'

'Ik leer steeds beter op eigen benen staan'

tekst en fotografie IVO HUTTEN

inhoud

INTERVIEW 6

ZANGER KOOS ALBERTS:
'Eén ding is niet veranderd: ik ben en ik blijf Koos'

STANDPUNT 8

EENS OF ONEENS:
'Op school kunnen kinderen met en zonder beperking van elkaar leren'

GELDZAKEN 10

GRIP OP JE GELD
Betsie: 'Ik heb er nooit bij stilgestaan dat ik meer uitgaf dan op mijn rekening stond'

OPVOEDING 14

ZORGAFHANKELIJK KIND
'Het is heel prettig als iemand op tafel legt wat er wél mogelijk is'

REPORTAGE 16

JOBSCORER
'Mijn hele leven hoorde ik: 'Souf kan niets, Souf is dom.' Maar nu heb ik wel een baan!'

en verder

IN 'T KORT 4
Column, nieuwtjes, tips en boeken

TO APP OR NOT TO APP 12
Een selectie van apps die de moeite waard zijn

ONBETAALBAAR 19
William: 'Ik wil altijd bij Susanne zijn'

WIJ DOEN MEE 20
Ingrid: 'Ik krijg geen telefoontjes met noodkreten meer van Steffie als ze onderweg is'

6

10

16

14

colofon

Doe mee! is een tijdschrift van MEE. Doe mee! verschijnt vier keer per jaar onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van MEE Nederland. MEE ondersteunt mensen met een beperking en hun netwerk op alle levensgebieden en in alle levensfasen.

MEE maakt meedoen mogelijk.

REDACTIE Annelies de Jongh, Marieke Oelen, Sandra Verkamman, Annemiek van Munster, William Meerbeek (gast), Lise Solen **HOOFDREDACTEUR** Ed Vervoorn **PLAATSERVANGEND HOOFDREDACTEUR** Annette Abels **REDACTIERAAD** Marjolijne Lewis, Simone van Ruth, Auke Blom, Kyra van der Meulen

CONCEPT EN REALISATIE mooi mag., Pauline Mulder en Susanne Mullenders, www.mooi.mag.com **ART DIRECTION** Tein Traniello, www.tein.nl **BEELDBEWERKING** Willem Grafische Bewerkingen **DRUK** Senefelder Misset Doetinchem

Een abonnement op de ingesproken versie van Doe mee! kunt u gratis bestellen bij Dedicon via klantenservice@dedicon.nl of 0486 486 486.

Voor ondersteuning van MEE, bel **0900 999 88 88**: u wordt doorgeschakeld naar de vestiging van MEE bij u in de buurt. Of ga via www.mee.nl naar de website van uw regionale MEE-organisatie.

welkom

Het was stil in de stacoupé van de drukke forenzentrein. Vlak voordat de trein op het station arriveerde, vroeg een jongeman met blindenstok in het algemeen: "Is er iemand die weet welke kant ik op moet voor het busstation?" Ik antwoordde dat ik hem er graag naartoe wilde begeleiden. Al babbelend liepen we gearmd richting busstation. De jonge-

'Geven we elkaar wel genoeg complimenten?'

man vertelde dat hij altijd zelfstandig had gereisd en zo weinig mogelijk afhankelijk wilde zijn van anderen. "Een afstapje", waarschuwde ik. "U doet het heel professioneel", zei de jongeman lachend. Ik zag het als een compliment, en complimenten zijn fijn om te krijgen. Tegelijkertijd dacht ik aan de échte professionals, zoals de consultants van MEE. Geven we hen - en elkaar - wel genoeg complimenten? Deze bevlogen professionals ondersteunen onze cliënten dagelijks. Waarbij het doel is: cliënten zelfredzamer en sterker maken. Onze professionals zien hun cliënten groeien. Zij zien dat hun cliënten meer zelfvertrouwen krijgen als zij ondersteuning én complimenten krijgen. En dat ze daardoor beter kunnen meedoen in onze samenleving. Dat is dankbaar werk en een compliment waard. En ik hoop dat we dit werk nog jarenlang kunnen doen.

Dit jaar viert MEE zijn tiende verjaardag. We zijn een jonge organisatie, maar dit werk doen we al bijna 100 jaar. Het grootste compliment voor een MEE-consulent? Een cliënt die de consulent niet meer nodig heeft, omdat hij verder kan op eigen kracht of met hulp van zijn netwerk.

Dit lentenummer staat boordevol frisse verhalen van mensen die uitgaan van hun mogelijkheden. Zoals Soufiane, die nu een baan heeft bij Pathé. Of Robin Corbee, die graag schrijfster wil worden en nu onze nieuwe columnist is. Complimenten aan alle mensen die kansen zien én pakken!

ANNETTE ABELS
plaatsvervangend hoofdredacteur

PS MEE bestaat tien jaar! Om dat te vieren, roepen we alle cliënten, ouders en verzorgers op om op hun eigen creatieve manier te vertellen over cliëntondersteuning. Kijk voor meer informatie op pagina 5.

fotografie MARCO HOFSTÉ

24 Jaar geleden werden er twee roodharige meiden geboren: Robin en Luca. Ik ben Robin. Doordat mijn zus en ik twee maanden te vroeg geboren zijn, zijn we allebei spastisch en kunnen we niet lopen. Daarbij is Luca blind en kan ze niet praten. Ze woont in Reigersdaal, een woonvorm voor mensen met een meervoudige beperking. Ikzelf woon samen met mijn hulphond Bindi in een woonvorm voor mensen met

Wie mijn columns leest, ziet wie ik echt ben

een lichamelijke beperking. Ik krijg alleen in praktische zin hulp. Ik ontdekte al snel dat schrijven mijn kracht is. Men zegt wel eens dat het geschreven woord iets is om je achter te verschuilen, maar ik vind van niet. Wie mijn columns leest, ziet wie ik echt ben. Mijn rolstoel valt weg. Daarom introduceer ik mezelf graag via het geschreven woord, wanneer mijn verschijning er niets toe doet. Toch ontken ik mijn beperking niet: ik schrijf al zeven jaar lang iedere week een column over mijn leven. Het is begonnen als een stage-opdracht bij weekblad De Duinstreek en ik doe het nu nog steeds. Eind oktober 2011 verscheen mijn columnbundeling Het leven is Fanspatisch! Soms is het lastig om een spastisch lijf te hebben, maar het heeft ook hilarische kanten. Zoals toen ik met mijn vriend knuffelde en iemand plotseling aanbelde: ik duwde hem van schrik omver, waardoor hij op zijn kont op de grond belandde. Zie dan nog maar de deur met een serieus gezicht te openen. Ik ben gelukkig. Ik werk, heb lieve vrienden en familie en een hond als rechterhand. Wat wil een mens nog meer? Ik ben Robin Corbee. Aangenaam kennis met u te maken!!

ROBIN CORBEE

"Weer of geen weer, tijdens de Special Olympics Nationale Spelen schijnt in Fryslân sowieso de zon!" aldus weerman Piet Paulusma. De Friezen zijn reuze trots dat zij het grootste landelijke sportevenement voor mensen met een verstandelijke beperking mogen organiseren. Van 13 tot en met 15 juni strijden in Heeren-

veen en Sneek honderden sporters om een medaille. Er wordt gezeild, getennist, gefietst, gevoetbald... Er is een officiële openingsceremonie, een heus Olympisch dorp en een spetterende feestavond voor alle atleten. Het belooft een geweldig sportief én sociaal feest te worden! www.specialolympics2014.nl

Autismeweek

Om aandacht te geven aan Wereld Autisme Dag (2 april) organiseren de Nederlandse Vereniging voor Autisme en het AutismeFonds de Autismeweek 2014 van 29 maart t/m 5 april 2014. Met diverse acties in het hele land wordt die week aandacht gevraagd voor autisme.

www.autismeweek.nl

'Ik heb zelf op een MLK-school gezeten dus ik kan me goed verplaatsen in de mensen die ik help'

Patrick Baatje is sinds begin dit jaar een van de vaste gezichten bij het inloopsprekuren LVB van MEE Utrecht, Gooi & Vecht. Dit informatiecentrum in Hilversum helpt mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB). Patrick is ervaringsdeskundige en staat graag voor anderen klaar. Met zijn persoonlijke verhaal helpt hij anderen.

patrick

in't kort

Trends en informatie

SUPPORT BEURS

Kom tussen woensdag 7 en zaterdag 10 mei naar de Jaarbeurs in Utrecht. Alles staat dan in het teken van leven met een functiebeperking. Op de Support Beurs vindt u de nieuwste trends en technieken. En veel informatie, bijvoorbeeld over hulphonden, de aanschaf van een rolstoel of armondersteuning. Ook cliëntenorganisaties zijn aanwezig. MEE heeft een informatiestand in hal 7 (standnummer 07.E099). Kom gezellig langs! Toegang tot de beurs is gratis. www.supportexpo.nl

MEE-denken

CLIËNTENRAAD

Bent of was u cliënt van MEE? Of bent u familie van iemand met een beperking die cliënt is van MEE? En vindt u het leuk om mee te denken, mee te praten en te adviseren over de belangen van MEE-cliënten? Dan kunt u misschien lid worden van de Cliëntenraad van MEE. Informeer bij de MEE-organisatie bij u in de buurt of er behoefte is aan nieuwe leden.

Wat betekent cliëntondersteuning voor u?

10 JAAR MEE

In 2014 bestaat MEE tien jaar! Om dit te vieren roepen we iedereen op om een verhaal, gedicht of andere creatieve uiting te maken over cliëntondersteuning. Inspireer andere (ouders van) cliënten! Wat betekent cliëntondersteuning voor u of uw familielid? U kunt uw bijdrage per e-mail sturen naar: info@meenederland.nl o.v.v. 10 jaar MEE. Per post kan ook (voldoende frankeren): MEE Nederland, o.v.v. 10 jaar MEE, Postbus 85271, 3508 AG Utrecht. Een selectie van de inzendingen komt op www.facebook.com/clientondersteuning. Om privacyredenen zal alleen uw voor- naam worden vermeld.

ruth

run Mission on Wheels

tekst FABIËNNE LANSINK | MOOI MAG.

Een dame met een missie... zo kan Ruth Hassing (31) met recht genoemd worden. Haar eigen stichting Mission on Wheels heeft drie doelstellingen: de beeldvorming rondom mensen met een beperking positief beïnvloeden, hun levenskwaliteit verbeteren, en hun integratie in de samenleving bevorderen. Ruth: "Een positieve instelling, doorzettingsvermogen en een beetje lef – met die eigenschappen kan iedereen wat van zijn leven ma-

ken. Zelf zit ik in een rolstoel vanwege MS. In 2004 werd ik afgekeurd voor regulier werk en omdat ik niet kan stilzitten, ben ik in mei 2011 Mission on Wheels begonnen. Ik kan er mijn energie en organisatietalent in kwijt. Samen met anderen initieer ik projecten. Zo hebben we de rondreizende foto-expositie Show Yourself opgezet en delen we onze kennis en ervaring met mensen uit Roemenië. Op 11 april geven we een groot integratiefeest in club Fox in Stadskanaal. Jong en oud, mét en zonder beperking, iedereen is welkom. Tijdens die avond wordt ook een barkruk voor rolstoelgebruikers gepresenteerd. Die hebben we ontwikkeld met studenten van ROC Noorderpoort en Witec. Het werk voor mijn stichting kost veel tijd – naast de zorg voor mijn twee kleine kinderen ben ik er de hele week druk mee – maar het geeft ook enorm veel voldoening!"

www.missiononwheels.nl

OPVOEDEN MET PLEZIER

Ouders van kinderen met een beperking worden voor uitdagingen gesteld waar de klassieke opvoedboeken niet over adviseren. Dit boek doet dat wél! Hoe kunt u bijvoorbeeld goed omgaan met het netwerk van hulpverleners om uw kind heen? En hoe zorgt u ervoor dat broertjes en zusjes genoeg aandacht blijven krijgen? Met de positieve tips in dit boek krijgt u weer plezier in het opvoeden.

OEI, ER KLOPT IETS NIET

Krista Okma, € 24,99
ISBN: 9789401414500

MANTELZORG CENTRAAL

Mantelzorgers krijgen vroeg of laat te maken met thema's als loslaten, grenzen en verantwoordelijkheid. Waar liggen kansen en valkuilen? Dit praktische boek geeft inzicht en reikt veel adviezen aan voor zorgvragers en hun mantelzorgers.

ZORGEN MET ZIN
Gerrie Ham e.a., € 14,90
ISBN 9789023927679

VAKANTIE-PLANNEN

Op zoek naar een vakantieaccommodatie, een groepsreis, een vakantie op maat, een dagje uit of een leuke activiteit in de buurt? In Nederland én in het buitenland zijn tal van mogelijkheden voor mensen met een beperking. Op www.meevakantiewijzer.nl staat alle relevante informatie gemakkelijk bij elkaar. Onder het kopje 'regionale informatie' kunt u ook zien welke activiteiten de MEE-organisatie in uw regio organiseert. www.meevakantiewijzer.nl

Koos Alberts:

'Eén ding is niet veranderd: ik ben en ik blijf Koos'

Hij had zijn metselaarsbestaan opgegeven en was net drie jaar zeer succesvol bezig als zanger toen hij in oktober 1987 een noodlottig auto-ongeluk kreeg. Hij viel in slaap achter het stuur en werd in het ziekenhuis wakker met een dwarslaesie.

Koos: "Ik had een laat optreden gedaan en reed zelf in de auto naar huis. Het was een uur of half drie 's nachts en ik was heel moe. Ik had al telefoon in de auto, wat uitzonderlijk was voor die tijd,

maar ik had er niet aan gedacht om Joke te bellen. Het raampje had ik opengedraaid, de radio aangezet, alles om maar wakker te blijven. Ik woonde op dat moment in Hierden, een beetje afgelegen. Ik moest alleen nog een flauw bochtje maken, tweehonderd meter van mijn huis, en toen viel ik in slaap. Ik moet gedacht hebben dat ik al op de oprit was..."

JOHAN CRUIJFF AAN M'N BED

Het eerste wat Koos zei toen hij zijn vrouw zag in het ziekenhuis, was: "Ik kan nooit meer voetballen." Hij wist toen nog niet dat hij een dwarslaesie had, maar hij voelde al wel dat zijn benen niets meer deden. Koos: "Helaas is dat ook uitgekomen.

Dat ik niet meer kon sporten, vond ik misschien nog wel het ergste. Ook voor de kinderen. Christa was 17 en Dave 15 toen het gebeurde. Het is toch een hele schok als je vader altijd van alles deed en altijd aan het sporten en voetballen was, en dan ineens kan hij niet eens meer staan. Toen ik later langs de kant van het voetbalveld zat in mijn

rolstoel, en de bal kwam mijn kant uit, kon ik hem niet eens terugschoppen. Het heeft ons allemaal veel verdriet gegeven. Het was wel geweldig dat heel bekend Nederland aan mijn bed stond om me te steunen. Van Johan Cruijff tot Kees van Kooten en Piet Schrijvers. Dat heeft me goed gedaan. 'Wat ik mis, is de controle over mijn lichaam.' Mijn dwarslaesie zit vrij hoog, ter hoogte van mijn tepels. Daar schrijft het af en toe maar onder dat punt voel

ik niets. Alleen al naar de wc gaan is daardoor lastig. Vroeger ging je zitten en dan kwam het, nu is dat anders. Ik heb regelmatig een blaasontsteking omdat ik niet kan voelen of mijn blaas leeg is."

ZINGEN IS LEUK, HÈ

Niet alleen Koos' sportieve leven veranderde radicaal die dag ook zijn bloeiende zangcarrière kreeg het zwaar te verduren. Door het ongeluk was een van zijn heupen uit de kom geraakt. Tijdens het zetten bleek hij een interne bloeding te hebben die hem op een haar na fataal werd. Hij werd gereanimeerd en er werd een beademingsbuis in zijn keel geplaatst die

"Door te blijven trainen is mijn stem steeds beter geworden"

"In mijn vak heb ik alles bereikt wat ik wilde en privé ben ik ook gelukkig: ik heb de ware liefde"

daar tien weken moest blijven zitten. Koos: "Of het nou door die buis komt of door het ongeluk zelf, we weten het niet, maar een van mijn stembanden was verlamd en deed het niet meer. Ik kon niet meer praten. Als een klein kind moest ik weer woordjes leren uitspreken. Het duurde zeker anderhalf jaar voor ik weer een beetje kon zingen. Toen ik op een gegeven moment af en toe naar huis mocht uit het revalidatiecentrum, dook ik meteen de studio in om te oefenen. Ik heb laatst bandjes gevonden uit de tijd dat ik logopedie kreeg. Het is een zacht gefluister, meer kon ik niet produceren. Maar ik ben zo snel mogelijk weer gaan zingen. Weer concerten gaan doen. Eerst nog hees, maar door te blijven trainen is het steeds beter geworden. Die stemband is nog steeds verlamd, maar ik heb geleerd

om die met mijn andere stemband aan te tikken zodat hij toch meedoet. Zo moet je ook doorgaan. Zingen is leuk hè. Andere mensen blij maken met mijn muziek, daar doe ik het voor."

MEER BEGRIP

"Mensen zeggen wel eens dat ik het moet accepteren, maar dat kan ik niet. Als het even tegenzit, kan ik er nog steeds verdriet om hebben. Maar sommige dingen wennen en ik probeer gewoon door te gaan, bezig te blijven. Ik ben wel anders gaan kijken naar mensen in een rolstoel, omdat ik nu weet wat het is. Ik weet wat ze meemaken, heb meer begrip gekregen. Ik weet hoe vervelend het is als je ergens niet naar binnen kunt met je rolstoel. Er zijn zo veel plekken niet aangepast. Dat merk

ik soms ook bij locaties waar ik moet optreden. Dan moet ik door een mannetje of twee, drie naar binnen worden getild. Je bent voor altijd afhankelijk van andere mensen. Dat is nou eenmaal zo. Eén ding is niet veranderd: ik ben en ik blijf altijd gewoon Koos. Gelukkig heb ik nooit gemerkt dat mensen me anders zijn gaan behandelen sinds ik in een rolstoel zit. Maar dat komt denk ik omdat ik al bekend was vóór die tijd. Voor andere mensen in een rolstoel is dat vaak anders. Dan wordt er niet tegen hén gesproken, maar tegen degene die ernaast loopt. Dat lijkt me heel erg."

WARE LIEFDE

Koos moest veel dingen opnieuw leren. Niet alleen praten en zingen, maar ook zichzelf aankleden, naar de wc gaan en met een rolstoel omgaan. En dat is hem gelukt! In het ziekenhuis en het revalidatiecentrum leerde hij allerlei praktische zaken. Maar de echte steun kreeg hij van zijn vrouw Joke. Koos: "Anderhalf jaar moest ik in het revalidatiecentrum blijven: wat had ik een heimwee! Langzaam wennen ze je weer aan thuis. Na een paar maanden mocht ik een middagje naar huis, en dan eens een hele dag. Zo ging dat, heel langzaam. Joke sleepte me er doorheen. Van 's ochtends tien tot 's nachts één uur zat ze naast mijn bed. Ik heb zoveel aan haar gehad, en nog steeds. Ze doet alles voor me. Ze is ook liever geworden. Ik kan nog weleens kortaf zijn, maar zij niet. Onze relatie, we zijn al 52 jaar samen, is er alleen maar beter door geworden. Ik heb in mijn vak alles bereikt wat ik wilde bereiken en privé ben ik ook een gelukkig en tevreden mens. Ik heb de ware liefde. We hebben samen twee kinderen en vijf kleinkinderen. Het leven gaat door en je ziet toch weer mooie dingen. Ik had het allemaal niet willen missen." ○

Als ambassadeur van het Dwarslaesie Fonds en de Ango (Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie) maakt Koos Alberts zich sterk voor verkeersveiligheid en de verbetering van de levensomstandigheden van mensen met een beperking of chronische ziekte.
www.ango.nl www.dwarslaesiefonds.nl

Download de app van Doe mee! en bekijk een optreden van Koos Alberts.

Koos Alberts (1947) had in de jaren tachtig de grootste fanclub van Nederland. Hij heeft achttien gouden platen en meer dan twee miljoen platen verkocht. Een van zijn bekendste nummers is Ik verscheurde je foto uit 1984. Hij treedt nog steeds regelmatig op.
www.koosalberts.nl

JA/NEE

‘Door Passend onderwijs kunnen kinderen met en zonder beperking van elkaar leren’

Per 1 augustus heeft ieder kind recht op een passende onderwijsplek. De wet Passend onderwijs betekent dat schoolbesturen in een regio samen verantwoordelijk zijn voor alle leerlingen. Voor kinderen met een beperking of gedragsproblemen houdt dat in dat gekeken wordt welke school in de regio het beste past. Dat kan heel goed een reguliere school zijn, waarbij ze eventueel extra ondersteuning krijgen. Een goede ontwikkeling, want hierdoor kunnen kinderen met en zonder beperking van elkaar leren en een plek in de maatschappij verwerven. Toch...?

‘Boost voor het zelfvertrouwen’

Marjo Curfs is gedragsdeskundige/GZ psycholoog bij Estinea, een organisatie die mensen met een (verstandelijke) beperking uit de Achterhoek en Twente ondersteunt bij wonen, leren en werken. “Al jaren maak ik mij sterk om kinderen met een beperking regulier onderwijs te laten volgen. Vaak met succes! Het kind wordt zo niet buiten de samenleving geplaatst. Het pikt sociale en andere vaardigheden op van zijn klasgenootjes én kan zijn eigen talenten laten zien. Een enorme boost voor de ontwikkeling en het zelfvertrouwen. Voor docenten kan het een uitdaging zijn een kind met beperking op de juiste manier te ondersteunen. De grootste valkuil daarbij is overvraging. Maatwerk in het onderwijs is dé oplossing, en dan maakt het dus niet uit of een kind een beperking heeft of niet.”

‘Een kwalijke zaak’

Marguerite Lourens is docent aan de Rotterdamse Reconvalescentenschool voor openbaar speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Zij geeft les aan leerlingen met chronische medische problemen. “Het is een prachtig idee om kinderen met een beperking regulier onderwijs te laten volgen. Maar ik zie het niet gebeuren. Zij werken in hun eigen tempo, hebben aangepaste lesstof nodig en veel één-op-één-aandacht. Scholen zijn hier vaak niet op uitgerust. Wil je dit goed aanpakken, dan heb je speciaal opgeleide docenten nodig, kleinere klassen, meer ruimtes en extra ondersteuning in de klas. Ik ben bang dat deze wet – een verkapte bezuinigingsmaatregel – ten koste gaat van kinderen met een beperking. Een kwalijke zaak.”

‘Met ondersteuning gaat het prima’

Carolien Boone is moeder van de veertienjarige Hendrik-Jan, die een vmbo-leerweg volgt met extra ondersteuning en zorg. Hij heeft ASS (autisme-spectrumstoornis), ADHD-kenmerken en is normaal begaafd. “Hendrik-Jan heeft zich altijd prima gered in het regulier onderwijs. Natuurlijk vergt dat van ons als ouders extra energie, maar dat loont absoluut. Op deze manier wordt hij niet van de maatschappij afgesneden, maar leert hij juist hierin te functioneren. Hij heeft vriendjes in de buurt en leert zo hoe kinderen met elkaar omgaan. Natuurlijk heeft hij op school extra ondersteuning nodig. Hij kan bijvoorbeeld zijn eigen handschrift niet lezen dus gebruikt hij een laptop. Ook heeft Hendrik-Jan een ambulante begeleider die samen met hem doelen stelt en moeilijkheden bespreekt.”

‘Kind met beperking verzuipt’

Jelte Posthumus is docent geschiedenis bij CSG Liudger Raai (havo/vwo) in Drachten. “Het klinkt heel mooi dat leerlingen – beperkt of niet – van elkaar kunnen leren, maar in mijn ogen verdienen kinderen met een beperking speciaal onderwijs in kleine klassen en met meer aandacht. Een kind met een beperking verzuipt in een klas met 29 andere leerlingen. Ik geef les aan een jongen met PDD-NOS en ADHD-kenmerken. Hij vraagt heel veel aandacht. Op zich niet erg, maar eigenlijk heb ik daar geen tijd voor. Ik sta voor een continu dilemma: kies ik voor de groep of voor het kind met een beperking? Nu heb ik één leerling met een beperking, straks misschien meer. Dat baart me zorgen.”

‘Gewoon als het kan’

Marc Cantrijn is beleidsadviseur bij de PO-Raad, sectororganisatie voor het primair onderwijs, verantwoordelijk voor onderwijs & zorg, voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en speciaal onderwijs (SO). “Ieder kind heeft recht op een onderwijsplek om zijn of haar talenten zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Sommige kinderen met een beperking kunnen prima bij kinderen zonder beperking en andere niet. Ik zeg altijd: ‘Gewoon als het kan, speciaal als het moet.’ Nu door de zorgplicht schoolbesturen in een regio samen verantwoordelijk zijn voor alle leerlingen, zullen naar verwachting minder leerlingen tussen wal en schip vallen. Hoe de wet zich de komende jaren in de praktijk uitzet, is lastig te voorspellen door de afschaffing van de landelijke indicatie en de verdeling van de landelijke budgetten en expertises. Maar scholen werken er hard aan om passend onderwijs voor alle leerlingen tot een succes te maken.”

‘Kinderen helpen elkaar’

Juliette Burgmans is moeder van Aaltje (11). Haar dochter heeft het syndroom van Down en is laagbegaafd. Ze zit in groep 6 van een reguliere basisschool. “Aaltje zit in de klas bij kinderen die gemiddeld twee jaar jonger zijn en daar leert ze veel van. Omgekeerd ook. De kinderen helpen Aaltje, leggen dingen uit en zorgen voor haar. Ik ben voorstander van inclusief onderwijs en dus blij met de nieuwe wet. Al ben ik wel benieuwd naar de uitwerking ervan. Destijds hebben wij gestreden om een plek in het regulier onderwijs. Het is ons gelukt het schoolbestuur anders te laten denken. Vijf uur per week wordt Aaltje één-op-één begeleid bij de lesstof. Nu haar zelfstandigheid en algemene kennis worden vergroot, neemt de kans op een baan in de ‘gewone’ wereld toe. Dat vind ik belangrijk voor haar toekomst.”

WET PASSEND ONDERWIJS

Passend onderwijs beoogt dat alle kinderen een passende plek in het onderwijs krijgen. Het speciaal onderwijs verdwijnt echter niet. Per 1 augustus 2014 krijgen scholen een zorgplicht en zijn zij verantwoordelijk ieder kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning in de klas, op een andere reguliere school in de regio, of in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Om alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. Daarbinnen dragen ze samen zorg voor de ondersteuning van leerlingen en de bekostiging daarvan. www.passendonderwijs.nl.

Hulp bij financiën

Heeft u grip op uw geld?

Schulden. Niemand wil daarmee te maken krijgen, maar sommige mensen overkomt het. Zo ook Betsie de Kort. Om meer controle te krijgen over haar uitgaven en inkomsten volgde ze de cursus Grip op je geld van MEE.

Onlangs berichtten de kranten opnieuw: 'Stijgend aantal werkenden met financiële problemen'. In Nederland hebben zo'n 700.000 gezinnen financiële moeilijkheden. Ook mensen met een licht verstandelijke beperking hebben te maken met schulden. Bijvoorbeeld Betsie de Kort (57): "Ik heb er nooit bij stilgestaan dat ik meer uitgaf dan op mijn rekening stond. Als mijn salaris was gestort, ging ik meteen naar de winkel om kleding te kopen. Of ik het nu nodig had of niet. Ook bestelde ik regelmatig kleren via internet zodat ik achteraf kon betalen. Als de factuur op de mat viel, was mijn geld al op en kon ik de rekening niet betalen. Dat dit grote gevolgen had, realiseerde ik me niet."

HANDEN IN HET HAAR

Iedereen met een eigen inkomen, moet goed nadenken over zijn geld. Natuurlijk is het best prettig om zomaar iets leuks te kopen, maar het is vooral belangrijk om geld te

hebben voor eten, elektriciteit, verzekeringen en de huur. Tot voor kort besepte Betsie dat niet. Haar schulden liepen alsmaar op. "Ik zat met mijn handen in het haar. Weer een aanmaning op de mat. Of een dwangbevel van de deurwaarder in de bus. In het begin maakte ik me druk om al die dagvaardingen, maar op een gegeven moment opende ik de brieven niet meer. Ik stak mijn kop in het zand. 'Als ik de post niet open, heb ik ook geen schulden of problemen', dacht ik. Uiteindelijk zocht ik hulp bij een vriendin, ik wist gewoon niet meer wat ik moest doen. Zij verwees mij naar het Leger des Heils, waar ik Corrie als begeleider kreeg toegewezen. Corrie ondersteunt mij waar nodig, ook bij mijn financiën."

BESCHERMD BEWINDVOERING

Wie schulden heeft, moet in eerste instantie zelf proberen een betalingsregeling te treffen met de schuldeisers, eventueel met hulp van een schuldhulpverleningsinstantie. Met steun van haar begeleider Corrie vroeg

Betsie een beschermd bewindvoering aan. Dat is een wettelijke beschermingsmaatregel die bedoeld is voor meerderjarigen die niet in staat zijn om hun eigen financiën te beheren vanwege hun lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking. Betsie is blij met deze hulp. "De bewindvoerder inventariseert mijn schulden, betaalt 'losse' rekeningen en treft betalingsregelingen. Het is fijn dat ik dat niet zelf hoeft te doen. Ik ben het overzicht totaal kwijt. Uiteraard mag ik nu geen nieuwe schulden maken. Ik hoop dat ik door deze oplossing zelfstandig kan blijven wonen. Van de bewindvoerder krijg ik 60 euro per week om van te leven en bij de Voedselbank haal ik wekelijks een pakket op. Alles bij elkaar is het niet veel, maar ik red het ermee."

RECLAMEFOLDERS

Betsie redt het nu financieel. Via het Leger des Heils kwam ze terecht bij MEE Rotterdam Rijnmond. Daar volgde ze de cursus Grip op je geld, zodat ze in aanmerking kon

"Ik zat met mijn handen in het haar: weer een aanmaning op de mat..."

komen voor bewindvoering. Bewindvoering beheerst de risico's en gevaren; de cursus van MEE leert vaardigheden aan en biedt inzicht in de omgang met geld zodat de cursisten financieel zelfredzamer worden. De cursisten worden gekoppeld aan een buddy uit hun eigen netwerk, die hen ondersteunt tijdens en na de training. Betsie: "Ik heb veel van de cursus geleerd. Zo houd ik tegenwoordig een kasboekje bij, zodat ik precies weet wat ik koop en hoeveel het kost. Ook let ik in de winkel op koopjes en spit ik thuis de reclamefolders door. Ik heb geleerd om op vrijdag boodschappen te doen voor de hele week, omdat ik op don-

derdag naar de Voedselbank ga. Zit er een pak melk bij, dan hoeft ik dat niet meer te kopen. Dat scheelt weer in mijn portemonnee. Als ik brieven krijg van deurwaarders voor nog openstaande rekeningen, dan laat ik ze niet ongeopend liggen. Corrie bezoekt me wekelijks en helpt me bij het afhandelen van de post. We praten ook over mijn financiën en uitgaven. Corrie geeft vooral tips. Ook geeft ze inzicht in mijn vaste lasten en ze leert me welke kosten voorrang hebben. Ik weet nu bijvoorbeeld dat ik mijn huur en elektriciteit moet betalen voordat ik naar de winkel ga om een gezonde maaltijd in te slaan." ○

Waarde van geld

Corrie, de ambulant woonbegeleider van Betsie ziet zeker vooruitgang in het uitgavepatroon van haar cliënt. "Door haar beperking is het belangrijk dat ik telkens herhaal waar haar prioriteiten liggen. Betsie is zich bewuster geworden van geld en de waarde ervan. Maar ik moet er wel op blijven hameren anders is de kans aanwezig dat ze weer verzandt in haar oude patroon. Ik zeg trouwens nooit waar ze haar geld aan uit moet geven, wel bespreek ik eerdere aankopen en neem ik met haar door wat ze specifiek die week nodig heeft. Hoe vervelend het ook is, beschermd bewindvoering is voor Betsie haar redding geweest. Ze heeft weer zicht op een schuldenvrije toekomst."

Ook jongeren met schulden

Mensen met een licht verstandelijke beperking hebben vaak moeite met hun financiële administratie. Ook steeds meer jongeren met een licht verstandelijke beperking melden zich bij MEE met schulden. MEE ondersteunt hen op allerlei manieren. Bijvoorbeeld bij de overgang van school naar werk: als blijkt dat iemand meer geld uitgeeft dan hij verdient, kan MEE een training Omgaan met geld aanbieden. Wanneer er al sprake is van schulden werkt dit soort cursussen oplossingsgericht. Zijn er nog geen schulden, dan hebben ze een preventieve functie, zodat schulden op latere leeftijd – zoals bij Betsie – kunnen worden voorkomen. Betsie leerde in de cursus Grip op je geld hoe ze haar geldzaken op orde kan krijgen, wat de oorzaak was van haar schulden en hoe ze nieuwe schulden kan voorkomen. Als er schulden zijn die met een haalbare regeling weggewerkt kunnen worden, ondersteunt MEE in het:

- inzichtelijk maken van schulden, ordenen en opzetten van de financiële administratie;
- organiseren van hulp van het eigen netwerk of vrijwilligers;
- geven van inzicht in wat mogelijk is: zelfstandig beheer, budgetbeheer of bewindvoering.

MEE leert cliënten eigen verantwoordelijkheid te nemen in het uitgeven van geld. Hierdoor worden schulden in de toekomst voorkomen. Bij de MEE-organisatie in uw regio kunt u vragen stellen over geldzaken en regelgeving en kunt u informeren naar de cursusmogelijkheden.

TO APP OR NOT TO APP

Eén blik in de 'stores' van Apple of Google en u weet: er is een wereld aan apps. De speciale programma's voor op tablet of mobiel kunnen erg handig zijn. Maar welke apps zijn nu de moeite waard voor mensen met een beperking? Een selectie.

Sociaal Op Stap

Voor wie? Jongeren met een autismespectrumstoornis
Wat? Sociale situaties zijn soms lastig. Hoe kunt u iemand troosten? Of hoe kunt u een bekende groeten? Sociaal Op Stap helpt met sociale verhalen en stappenplannen die duidelijkheid geven in sociale situaties. Hiermee kunt u sociale situaties goed voorbereiden. OP WWW.SOCIAALOPSTAP.NL VERKRIJGBAAR, VOOR ALLE SMARTPHONES EN TABLETS, GRATIS

Oefen App Beroerte

Voor wie? Mensen die een beroerte hebben gehad
Wat? Als u na een beroerte meer fysieke oefeningen doet, is de kans groter dat u beter herstelt en sneller weer zelfstandig bent. Als u ook daarna blijft bewegen, verkleint u bovendien de kans op een terugval. De Oefen App Beroerte is ontwikkeld door het UMC Utrecht Hersencentrum en De Hoogstraat Revalidatie, en zet u aan tot bewegen als u een beroerte heeft gehad.

VERKRIJGBAAR VOOR DE IPAD, € 4,49

Pictoplanner

Voor wie? Mensen die moeite hebben om structuur in hun dag aan te brengen en slecht of niet kunnen lezen
Wat? Uw begeleider kan alle weekactiviteiten snel en eenvoudig invullen in een schema. Handig, want op die manier kunt u aan de hand van pictogrammen zien wat er die dag op de planning staat. OP WWW.PICTOPLANNER.NET VERKRIJGBAAR, VOOR DE IPAD, € 5,99

He hajo

Voor wie? Mensen met een licht verstandelijke beperking
Wat? He hajo maakt communiceren makkelijk. U kunt uw bedoelingen overbrengen met pictogrammen. Niet alleen met bestaande pictogrammen, maar ook met pictogrammen die u zelf maakt. Dankzij de mogelijkheid om de pictogrammen als een zin af te spelen, kunt u bovendien uw stem laten horen. Extra voordeel: de gebruiker leert snel nieuwe woorden. VERKRIJGBAAR OP WWW.HEHAJO.NL, VOOR DE IPAD, GRATIS

Coach2care

Voor wie? Mensen met autisme
Wat? Veranderingen kunnen voor problemen zorgen. Een nieuwe situatie is onwennig, onduidelijk en dat kan stress opleveren. Coach2care biedt digitale coaches die uw zelfredzaamheid op bijvoorbeeld school of het werk stimuleren. Zo geeft de OV-coach bijvoorbeeld tips voor het voorbereiden van je reis. Het Dr. Leo Kannerhuis – het centrum voor autisme - heeft de coaches ontwikkeld. OP WWW.COACH2CARE.NL VERKRIJGBAAR, VOOR ALLE SMARTPHONES EN TABLETS, € 0,89 PER COACH

Multiple Shaker

Voor wie? Mensen met MS
Wat? Deze speelse app is ontwikkeld door een aantal gezondheidsprofessionals. Zij hebben uit hun dagelijkse praktijk een selectie van tips en trucs gemaakt, waarmee u uw voordeel kunt doen als u MS heeft. Een voorbeeld? 'Slikken of prikken? Laat je goed voorlichten wat voor jouw vorm van MS het meest geschikt is.'

VERKRIJGBAAR VOOR ALLE TABLETS EN SMARTPHONES, GRATIS

BlindSquare

Voor wie? Mensen met een visuele beperking
Wat? Engelstalige app om makkelijker te navigeren. Tijdens het wandelen hoort u straatnamen, adressen en locaties. Zo weet u bijvoorbeeld meteen of er een Albert Heijn in de buurt is. Zit u in de bus en worden de haltes niet omgeroepen? Geen nood, BlindSquare noemt alle locaties en kruisingen die de bus passeert. VERKRIJGBAAR OP WWW.BLINDSQUARE.COM, VOOR DE IPAD EN IPHONE, € 21,49

Heare app

Voor wie? Mensen met een visuele beperking
Wat? Engelstalige app die met piepjes aangeeft hoe u kunt navigeren. Een piepje in het linkeror staat voor linksaf en een piepje in het rechteroor voor rechtsaf. Van tevoren kunt u een route programmeren op de computer. VERKRIJGBAAR OP WWW.HEAREAPP.COM, VOOR DE IPAD EN IPHONE, GRATIS

Zien

Voor wie? Iedereen
Wat? Deze app laat mensen die goed kunnen zien begrijpen wat slechtzienden wel en niet zien. Er kunnen verschillende oogaandoeningen worden gesimuleerd. VERKRIJGBAAR VOOR DE IPAD EN IPHONE, GRATIS

Zelfregie app

Voor wie? Mensen die afhankelijk zijn van zorg
Wat? De Zelfregie app zorgt ervoor dat u snel en eenvoudig zelf uw zaken kunt regelen, door u aan uw zorgverlener te koppelen. Ook kunt u uw sociale netwerk versterken met deze app. Heel eenvoudig in gebruik, ook als u nog geen ervaring heeft met moderne communicatiemiddelen. VERKRIJGBAAR VOOR CLIËNTEN MET EEN IPAD EN ZORGVERLENERS MET EEN IPHONE, GRATIS

Doe mee app!

Er is nu ook een gratis app van Doe mee! Hiermee kunt u het magazine ook lezen vanaf uw smartphone of tablet. De app is te vinden in de App Store of in Google Play. **In de app-versie van Doe mee! zijn diverse extra's te zien, zoals een filmpje over het werk van MEE. Zoek op 'beperking', 'participatie', 'mee', 'meedoen', of 'Doemee!'. Handig en leuk voor onderweg!**

Apps voor Android-toestellen kunt u kopen of gratis downloaden bij Google Play. Apps voor apparaten van Apple kunt u kopen of gratis downloaden in de App Store.

'Ik denk nooit: was Laura maar gezond'

Rond haar eerste verjaardag kreeg Laura haar eerste epileptische aanvallen. Bovendien bleef haar ontwikkeling hopeloos achter. Een zwaar jaar vol onderzoeken volgde, waarin de bange vermoedens van haar ouders Annelies en Kees de Jongh werden bevestigd: 'We waren in shock, maar ons gevoel veranderde al snel toen we merkten dat we er niet alleen voor stonden.'

Annelies: "Dat jaar na haar eerste aanval noem ik wel de zwarte periode van mijn leven. Langzaam sijpelde het besef door: dit is niet goed. De ontwikkeling van Laura kwam niet goed op gang terwijl we daar haar eerste levensjaar niets van hadden gemerkt. En toen kregen we het zwart op wit in een rapport. Laura had het niveau van een baby van zes maanden, terwijl ze toen al bijna twee was. Alles wat we zelf al vermoedden maar waarvan we bleven hopen dat het toch wel meeviel, werd in één keer bevestigd. We waren in shock."

JE BENT NIET ALLEEN

"De ommekeer in de paniek kwam al vrij snel, toen de hulpverlening op gang kwam. We zijn direct bij MEE terechtgekomen en Laura ging naar een speciaal kinderdagcentrum. Inmiddels was duidelijk dat ze een verstandelijke beperking heeft, een stoornis in het autismespectrum en moeilijk instelbare epilepsie. Alleen al door met de begeleiders daar te praten, veranderde mijn beeld in positieve zin. Zij werken alleen maar met zorgintensieve kinderen. Ze vroegen gewoon: 'Wat vindt Laura fijn? Hoe kunnen we met haar aan de slag?' Zo positief! Dat was heel belangrijk voor mij. En de consulente van MEE was geweldig. Zo aardig en meelevend. Ik heb daar persoonlijk heel veel aan gehad, en ze was zo goed op de hoogte van de mogelijkheden. Ze vertelde ons wat er mogelijk was om ervoor te zorgen dat Laura thuis kon blijven wonen. Wij wilden zoveel mogelijk zelf voor haar zorgen en dan heb je wel hulp nodig – thuiszorg, praktische gezinshulp, logeeropvang... – anders houd je het als gezin niet vol. Het is heel prettig als iemand op tafel legt wat er allemaal mogelijk is. Dat

verandert je gevoel. Het is nog steeds allemaal heel erg, maar er zijn blijkbaar meer mensen die dit hebben en er zijn oplossingen voor; je bent niet alleen. Ik kon het daardoor vrij snel accepteren. En nu is het inmiddels zó gewoon. Ik denk nooit: was ze maar een gezond kindje."

HERHALEN, HERHALEN, HERHALEN

"Inmiddels is Laura negen jaar. Ze heeft een heel laag niveau, ze kan niet praten, niet zelf eten, ze is niet zindelijk, ze maakt geen contact, zit erg in haar eigen wereldje, maar ze kan wel lopen en is heel zoet en lief en huilt bijna nooit. Ze is qua afhankelijkheid nog steeds een baby. Je kunt haar wel dingen aanleren, maar alleen op een basaal niveau en door verschrikkelijk vaak te herhalen. Omdat ze niet kan praten en je toch met haar moet kunnen communiceren, hebben we andere dingen bedacht om haar iets duidelijk te maken. Al vanaf haar tweede laten we een groen kleedje zien als ze van tafel mag. Dat weet ze nu. Maar andere dingen, zoals oefenen met naar de wc gaan, heeft tot nog toe geen enkel effect gehad. Soms stoppen we ergens ook mee, dan zien we dat het haar alleen maar frustrereert."

NUCHTER OVER DE FEITEN

"Gelukkig gaan Kees en ik er hetzelfde mee om. Je hoort vaak dat het mis gaat met een relatie in onze situatie, maar wij hebben het altijd goed kunnen handelen samen. We zijn allebei ook nuchter over de feiten, hebben het nooit ontkend. En we hebben direct veel hulp gezocht en gekregen, dat zal zeker gescheeld hebben.

Ook onze twee oudste kinderen hebben het moeiteloos geaccepteerd. Niels was vijf, Eveline was drie toen we hoorden wat er met Laura aan de hand was. Ze ervaren het als normaal. Eveline zei laatst: 'Als ik later groot ben wil ik een jongetje, een meisje en een autistisch meisje.' Ze vinden het allebei ook nooit leuk als Laura naar de logeeropvang gaat, dan zijn we niet compleet. Terwijl we dat juist doen zodat we meer aandacht aan hen kunnen besteden. Want met Laura erbij kun je eigenlijk nergens heen. Ze kan niet mee op visite bijvoorbeeld. Ze is nogal een ongeleid projectiel, pakt dingen op en gooit ze op de grond. Dus splitsen we vaak op, blijft één van ons thuis met Laura en de ander gaat met de oudste twee iets

doen. We doen ons best om een zo normaal mogelijk gezinsleven te hebben."

NIET GEHECHT

"Wekelijks gaat Laura een nachtje naar de opvang. Dat geeft ons wat ruimte, wat vrijheid, maar het is ook om alvast te wennen. Straks is ze 25. Kan ik haar dan nog zelf in bad doen? Kan ik dan nog zelf zorgen voor zo'n groot, volwassen mens dat nog steeds babydingen doet? Laura blijft altijd zorgafhankelijk. Als ik mezelf betrap op al te ver vooruit denken, probeer ik me te realiseren dat het niet

van de ene op de andere dag gaat. We zullen ook daarin langzaam meegroeien. Maar voor Laura hoeft je dat wennen eigenlijk niet te doen. Ze lijkt niet erg gehecht aan ons, terwijl dat andersom wel zo is. Ze knuffelt niet, je mag niet aan haar schattige gezichtje zitten of aan haar haar. Toen we haar dolenthousiast met het hele gezin vorig jaar na twee weken vakantie ophaalden van de opvang, keek ze niet op of om. Anderen vinden dat pijnlijk, maar wij zijn het gewend. Ik zou het veel erger vinden als ik haar achter zou laten op de opvang en ze zou huilen van verdriet..."

Als ik later groot ben, wil ik een jongetje, een meisje en een autistisch meisje", zei mijn oudste dochter laatst

VAN RIJK NAAR GEMEENTE

De zorg voor kinderen met een beperking, die nu nog bekostigd wordt uit de AWBZ waarvoor de rijksoverheid verantwoordelijk is, wordt waarschijnlijk per 2015 voor een groot deel overgeheveld naar de Jeugdwet. Dit betekent dat gemeenten die taken op zich gaan nemen. Het idee daar achter is dat de gemeenten dichterbij de cliënten staan en de zorg efficiënter kunnen uitvoeren. Dat zal ook nodig zijn, want de overheveling van de zorg gaat gepaard met een bezuiniging. Gemeenten zullen ook meer gaan kijken naar wat een gezin zelf aan zorg kan regelen en of er niet meer vrijwilligers zijn in te zetten. Thuiswonende kinderen met een intensieve zorgbehoefte, die levenslang zijn aangewezen op zorg, krijgen waarschijnlijk een plek in de nieuwe Wet langdurige zorg.

Een baan scoren!

Je bent voetbalgek en dan mag je ook nog bij een topclub als Feyenoord aan de slag. Het overkwam Soufiane Souifi (20), die meedeed aan het werkproject Feyenoord Jobscorer. Hij is de eerste deelnemer die al na een half jaar een baan scoorde: bij Pathé De Kuip, de drukste bioscoop van Nederland.

Soufiane – of Souf, zoals iedereen 'm noemt – werpt een blik naar buiten. Het is nog maar negen uur 's ochtends, maar de eerste biosbezoekers wachten al voor de deuren. Ze zijn er elke dag vroeg bij, net als hijzelf. "Ik moet op tijd mijn bed uit. Nou, dat was in het begin best lastig", geeft hij lachend toe. Soufiane startte vorig jaar maart in het programma Feyenoord Jobscorer, een samenwerking tussen Feyenoord, MEE Rotterdam Rijnmond en het UWV Rotterdam. Het programma geeft jongeren met een Wajong-uitkering een nieuwe kans op de arbeidsmarkt. Een jaar lang doen ze werkervaring op bij Feyenoord, De Kuip en een van de aangesloten bedrijven. Zoals de megabioscoop Pathé De Kuip. Het doel is om ze aan een vaste

baan te helpen. En dat is sinds de start, in april 2012, al bij 65 procent van de deelnemers gelukt. Een topscore.

THUIS VOELEN

Om in aanmerking te komen voor Jobscorer, moet je van sport houden, een teamspeler zijn en een 'bijzonder verhaal hebben'. MEE biedt vooral inhoudelijke ondersteuning als het gaat om zaken of problemen rondom de jongeren die niet direct met het werk te maken hebben, maar die het werk wel beïnvloeden. Terwijl Soufiane flesjes fris aanvult, vertelt hij: "Al vanaf mijn geboorte doet mijn

rechterhand niet goed mee." Behoedzaam, één voor één, zet hij de flesjes met zijn linkerhand neer. "Maar dit houd ik maar een halfuurtje vol, hoor. Anders krijg ik twee lamme handen," grapt

// Mijn hele leven hoor ik: Souf is dom. Dat wil ik niet meer //

SAMENWERKING MEE EN UWV

Mensen met een beperking kunnen vaak moeilijk werk vinden. Dat moet anders, vindt de overheid. Daarom gaat op 1 januari 2015 de Participatiewet in. Werkgevers moeten dan extra hun best doen om mensen met een beperking in dienst te nemen. MEE ondersteunt jongeren met een beperking al langer bij het vinden en behouden van een baan. Zo werd er een convenant ondertekend door MEE en het UWV om intensiever samen te werken. Samen gaan ze er bijvoorbeeld voor zorgen dat de aansluiting tussen school en werk verbetert.

HET VER SCHOPPEN

In de voetballerij draait het om aanpakken, leren en samenwerken. Een inspirerende leerschool voor jongeren die lastig aan een baan komen, bijvoorbeeld omdat ze een licht verstandelijke beperking hebben. Daarom werken steeds meer voetbalclubs samen met bedrijven en hulpverlenende instanties. Op dit moment organiseren de Nederlandse profclubs 340 maatschappelijke projecten, bijvoorbeeld met leer-werktrajecten, stages en vaste banen. Zo werkt MEE Noordwest-Holland in het project Supporters voor Supporters samen met de business-club van voetbalclub AZ. Maar ook bij kleinere clubs in de regio Alkmaar kunnen jongeren met een uitkering werkervaring opdoen, bijvoorbeeld in het project Scoren met jongeren. Benieuwd naar de werkprojecten bij u in de buurt? Informeer bij de MEE-organisatie in uw regio.

hij. Naast zijn fysieke beperking had Soufiane een leerachterstand en moest hij naar het speciaal voortgezet onderwijs. Daar werd hij begeleid door Irene Leijnse, consultant bij MEE Rotterdam Rijnmond. "Na mijn schooltijd werkte ik op een schilderwerkplaats voor mensen met een beperking. Maar daar voelde ik me niet thuis, vertelde ik vorig jaar aan Irene." Vanuit de samenwerking tussen MEE en Feyenoord Jobscoor stelde zij voor om Soufiane aan te melden voor het programma. Aanvankelijk reageerde hij niet erg enthousiast. "Mijn hele leven draag ik een stempel: Souf kan niets, Souf is dom. Ik wilde dat niet weer horen." Maar dat gebeurde niet. Integendeel: ze vonden Soufiane een uitstekende deelnemer. Inmiddels is MEE Rotterdam Rijnmond niet meer bij hem, maar nog wel bij Feyenoord Jobscoor betrokken. MEE begeleidt deelnemers met een beperking en mag geschikte kandidaten aanmelden.

HUMOR EN ZELFSPOT

Over een halfuurtje draait de misdaad-komedie *The Wolf of Wall Street*, met Leonardo DiCaprio. Begeleider Niels Frenk tikt Soufiane op z'n schouder. "Souf, controleer jij de kaartjes?" Een lastig karweitje, waarbij hij beide handen moet gebruiken. "Eerst kreeg ik de kaartjes niet doorgescheurd. Maar ik bleef proberen en opeens lukte het", vertelt hij trots. Volgens Niels is Soufiane een echte doorzetter. Daarom accepteren collega's hem ook makkelijk. "En Souf is gewoon Souf. Je kan met hem lachen en hij heeft een flinke dosis zelfspot. Tijdens topdrukte zegt hij gewoon: 'Jongens, ik doe lekker rustig aan.' Dat is goed, want hij moet in zijn eigen tempo werken." Toch zitten gehaaste bezoekers daar niet altijd op te wachten, merkt Soufiane. Regelmatisch roepen ze: "Hé, kan het wat sneller?" "Daar trek ik me niets van aan. Ik doe tenslotte mijn best."

IN DE VINGERS

De afgelopen maanden zag Niels dat Soufiane meer werkzaamheden letterlijk 'in de vingers kreeg'. Zoals het schoonmaken van de bioscoopzalen. De laatste bezoeker

druppelen zaal 4 uit, en Soufiane staat al klaar. Met een bezem in zijn linkerhand en een sloop, een blik met een lange steel, in zijn rechterhand. "In het begin gleed de sloop telkens uit mijn hand. Inmiddels heb ik uitgevogeld hoe ik dat kan voorkomen." Hij pakt de steel halverwege vast. "Kijk, zo." Ook opruimen doet hij rustig, maar gelukkig helpen collega's altijd mee. "Eerst wilde ik snel, sneller, snelst.

Ik ben een straatjongen en laat me niet kennen. Maar ja, ik ben toch anders. Dat accepteert iedereen hier." Sinds deze week mag Soufiane ook pinkassa draaien. Voor de films die tussen drie en vier uur beginnen, kruipt hij achter het betaalsysteem. Niels: "Als het zo

goed blijft gaan, mag hij straks ook de kassa met contant geld bedienen."

ONVERGETELIJKE HANDDRUK

Het is half vijf en over een halfuur zit Soufianes werkdag erop. Tijd voor een kort overleg met Niels. Hij geeft toe geeft dat het even wennen was, zo'n Wajong'er op de werkvloer. "Souf is ontzettend gemotiveerd, maar hij heeft wel extra begeleiding nodig. In het begin lieten we hem te snel alleen werken. Of onze uitleg was onduidelijk. Daar hebben we van geleerd." Pathé is in elk geval enthousiast over Soufianes ervaringen. Daarom is het idee om ook in andere bioscopen Wajong-jongeren aan te nemen. Ook Soufiane heeft de smaak te pakken. "Dit staat goed op mijn cv. Wie weet, kan ik uiteindelijk toch een mbo-opleiding volgen." En op de vraag wat het hoogtepunt van het afgelopen jaar was, antwoordt hij: "Een handdruk van de technisch directeur van Feyenoord, Martin van Geel. En dat topvoetballer Graziano Pellè, via zijn tolk, tegen me zei: 'Ik ben trots op je.'" ◯

Regelmatisch roepen ze: 'Hé, kan het wat sneller?' Daar trek ik me niets van aan

tekst en fotografie IVO HUTTEN

'We willen altijd bij elkaar zijn'

Bij de bushalte in Hilversum was het liefde op het eerste gezicht. William Meerbeek (35) raakte aan de praat met Susanne. Inmiddels zijn ze – met enkele tussenpozen – al vier jaar dikke maatjes. William woont begeleid zelfstandig in Baarn en Susanne op een kamer in Huizen.

D

e bushalte is voor altijd aan jullie verbonden, of niet? "Ja, dat is wel zo. We vonden elkaar meteen leuk. Susanne kwam net van haar werk en ik stond te wachten op de bus. We hebben de hele weg gekletst."

En... meteen verkering? "Dat gebeurde iets later. We zijn wel direct vaker gaan afspreken. Bijvoorbeeld bij de soos en de discotheek. Na een tijdje sloeg de vonk pas echt over."

Zien jullie elkaar vaak? "Vooral in de weekenden. Susanne komt dan meestal bij mij en dan doen we leuke dingen samen."

Wat voor leuke dingen? "We gaan regelma-

tig naar de bioscoop. En wat ik heel mooi vond: we zijn een keer naar het Instituut voor Beeld en Geluid geweest. De ouders van Susanne nemen ons ook wel eens mee uit. Laatst zijn we met z'n allen naar een kunstmuseum geweest."

Gaan jullie ook samen op vakantie? "Dit jaar voor het eerst! We gaan in de zomer naar een vakantiepark in Limburg met Susannes ouders. Dat is best wel spannend, want we hebben dan misschien een eigen huisje met z'n tweeën."

Klinkt goed! Zorgen jullie goed voor elkaar? "Zeker! Ik kook meestal. Vooral pasta, want dat vind ik het makkelijkst. Susanne helpt mij met betalen, omdat ik

niet zo goed kan rekenen. En ze zorgt ervoor dat ik niet een hele winkelwagen vol gooi met dingen die ik niet nodig heb."

Daar heb je een maatje voor, toch? "Susanne is heel lief. Ik kan niet zo goed uitleggen wat ik daarmee bedoel. Ik vind haar gewoon leuk. We hebben ook wel eens ruzie, maar dat lossen we altijd weer op. Vooral Susanne is daar heel goed in."

Hoe zien jullie de toekomst? "Het liefst willen we altijd bij elkaar zijn. Ik droom ervan om samen met Susanne te wonen in een eigen huis in de stad. Maar dat zit er nog even niet in, zeggen mijn begeleiders. Daar heb ik me bij neergelegd. Zoals het nu gaat, is het ook fijn." ◯

E

norm trots is Steffie (15) op haar twee pasjes voor het openbaar vervoer. Door het project MEE op weg heeft ze geleerd alleen met de bus en de trein van huis naar school te reizen.

Een mooie stap richting zelfstandigheid, vindt ook moeder Ingrid: "Het project kwam voor ons op het ideale moment. Steffie ging altijd met een speciaal busje naar school. Maar omdat haar school verbouwd wordt, krijgt ze nu les op verschillende locaties. Dat betekent pendelen tussen Houten, Kanaleneiland en Overvecht. Steffie is door MEE gekoppeld aan een vrijwilliger, een studente uit Utrecht. Samen hebben ze tien weken geoefend met het openbaar vervoer. Een kaartje kopen, overstappen op Utrecht Centraal, een alternatief reisschema bedenken bij vertraging, hulp vragen bij storingen: alle mogelijke situaties die Steffie kan tegenkomen, hebben ze geoefend. Juist die onverwachte toestanden zijn namelijk lastig. Steffies beperking heeft geen officiële naam, maar ze heeft al sinds haar geboorte een spraak- en taalachterstand en het lukt haar niet altijd overzicht te houden en logisch na te denken. Met haar projectmaatje klikte het goed; ze heeft haar gevraagd om rustig te praten en geen moeilijke woorden te gebruiken. Het reizen gaat Steffie nu heel goed af, en voor mij als moeder is het ook relaxed: ik krijg geen telefoontjes met noodkreten meer van haar!" ◦

MEE op weg is een project waarin iemand met een beperking wordt gekoppeld aan een maatje. Samen oefenen ze een aantal weken het reizen met een specifiek vervoersmiddel. Dit vergroot hun zelfredzaamheid en hun onafhankelijkheid. Meer weten? Informeer bij de MEE-organisatie in uw regio.

Ingrid & Steffie

